

การศึกษาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงราย

The Study of Digital Literacy for School Administrators under the Secondary Educational Service Area Office Chiang Rai

เมณิศา ศรีวิชัย (Chenisa Sriwichai)^{1*} ธิดาวัลย์ อุ๋นกอง (Thidawan Unkong)^{**}

(Received: April 19, 2023; Revised: July 12, 2023; Accepted: September 19, 2023)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงราย และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชนิด 1) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และ 2) แบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง ผลการวิจัย พบว่า 1) การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีมิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มิติการเข้าใจ รองลงมา คือ มิติการสร้าง และมิติการใช้ ตามลำดับ 2) แนวทางการ พัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับความรู้ด้านดิจิทัล มีนโยบาย มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความเข้าใจ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาหรือกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองดิจิทัล รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่าง มีมืออาชีพ

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the digital literacy of school administrators, and 2) to construct the practical approach for developing digital literacy of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Chiang Rai. The results of the research showed that 1) Digital Literacy of School Administrators Overall and each aspect was at a high level. The dimension with the highest average values was the comprehension dimension, followed by the creation dimension and the usage dimension, respectively. The administrator should focus on digital literacy, have a policy, knowledge and understanding about access to technology in the digital age to develop education professional development of digital innovation.

คำสำคัญ: การรู้ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษา

Keywords: Digital literacy, Administrators

¹Corresponding author: tonliu1329@gmail.com

*นิสิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

*Student, Master of Education Program in Educational Administration, School of Education, University of Phayao

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

**Assistant Professor, School of Education, University of Phayao

บทนำ

การขับเคลื่อนการบริหารคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี [1] แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” และมีเป้าหมายหลักดังนี้ 1) คุณภาพการศึกษาไทยดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต 2) กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ 3) เมืองคึกคัก เทคโนโลยีนวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน 4) คนไทยได้รับโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต 5) ระบบการบริหารจัดการศึกษา มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม [2]

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องมีคุณลักษณะและทักษะที่โดดเด่นและแตกต่างไปจากผู้บริหารสถานศึกษายุคก่อน ๆ จึงจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนาคุณลักษณะและทักษะที่สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อจะได้ออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสร้างแรงจูงใจให้กับครูและนักเรียน อาจทำให้เกิดความร่วมมือในการเรียนรู้ คิดค้นสร้างสรรค์และพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรม [2] อีกทั้ง ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการบริหารที่สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อจะได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ให้มีความโดดเด่นแตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ผลักดันให้ครูและนักเรียนคิดค้นนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมได้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลคือ การมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งภาวะผู้นำนวัตกรรมหรือสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (Innovative school) [4] รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการรู้ดิจิทัลซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูงก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมตั้งรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง [4] และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนารู้อิทธิพลให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้าสามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจและสามารถวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ กระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาและการมีส่วนร่วมในกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีวิธีการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งเสริมสมรรถนะครูและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นองค์กรแห่งความทันสมัย คุณภาพก้าวไกล อบอุ่นด้วยบริการ มีพันธกิจที่ตอบสนองความจำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นเลิศทางวิชาการ และเพื่อให้มีความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน แต่ผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ประจำปีงบประมาณ 2564 พบว่าจากการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีดิจิทัลภายหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

(โควิค-19) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาบางคนยังไม่สามารถปรับตัวได้ทันให้เข้าใจและเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสร้างเนื้อหาหรือสื่อดิจิทัลเพื่อการบริหารสถานศึกษา [5]

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เพื่อทราบถึงความสามารถด้านการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนา การศึกษาในยุคดิจิทัล และเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของตนเอง เพื่อนำไปวางแผนในการบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันจะส่ง ต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาและการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของผู้เรียนต่อไป

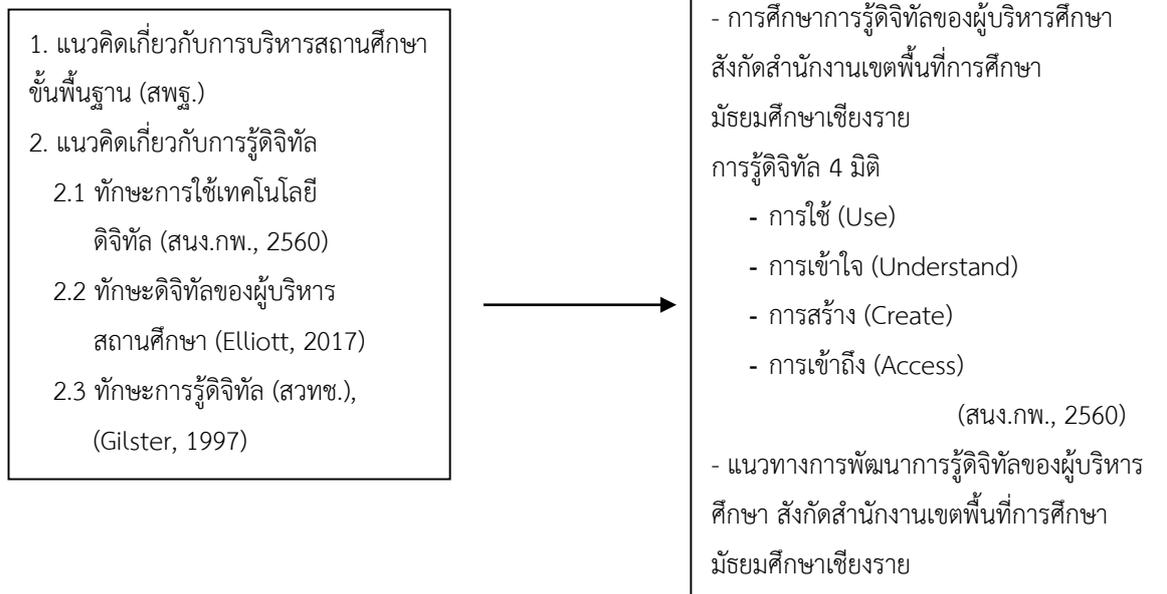
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการรับรู้จิตของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เชียงราย โดยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้**

1. การศึกษาการรับรู้จิตของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยการศึกษาทักษะข้างต้นสามารถจำแนกได้ ดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ คือ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ปีการศึกษา 2565 จากสถานศึกษาทั้งหมด 41 โรงเรียน จำนวน 1,803 คน จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวนประชากร 556 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวนประชากร 643 คน และสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวนประชากร 604 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย สหวิทยาเขตสุโขทัย จำนวน 320 คน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน [6] เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วจึงใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเลือกสหวิทยาเขตอยู่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มา 1 สหวิทยาเขต ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลาก

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นขั้นในการแบ่ง แล้วทำการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของประชากรในแต่ละสถานศึกษา ได้จำนวนผู้บริหารและครูจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 105 คน ขนาดใหญ่ จำนวน 160 คน และขนาดกลาง จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) [7] แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้จิตของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) [7] เกี่ยวกับการรับรู้จิตของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 มิติ รวม 40 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้จิตของผู้บริหารสถานศึกษา
2. วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการรับรู้จิตของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ ตามคำนิยามของการรับรู้จิตของผู้บริหารสถานศึกษา และวัตถุประสงค์เป็นหลัก จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน
4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถามข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขในข้อบกพร่อง
5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้

ภาษาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of item Objectives Congruence: IOC) ซึ่งจากเครื่องมือการวิจัยนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 จึงถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

6. นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตตองโขง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำนวน 30 คน (ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) มากกว่า 0.70 ถือได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือ [8] ซึ่งจากเครื่องมือการวิจัยนี้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ระดับ 0.97 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถยอมรับได้ จึงนำเอาแบบสอบถามนี้ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

7. นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยจากสาขาวิชาการบริหาร การศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงราย สหวิทยาเขตสุดถิ่นไทย จำนวน 8 โรงเรียน เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู จำนวนทั้งสิ้น 320 คน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ (Google Form) ซึ่งได้ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลพร้อมแนบ QR Code และมีการเก็บข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อนำมาคัดกรองให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์จากการเก็บข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สรุปผล ตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและภาพรวม 4 มิติ ด้านเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ [7]

ค่าเฉลี่ย 4.51 -5.00 หมายถึง การรับรู้ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 -4.50 หมายถึง การรับรู้ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 -3.50 หมายถึง การรับรู้ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 -2.50 หมายถึง การรับรู้ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง การรับรู้ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการรับรู้ทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการรับรู้ทัศนคติ ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาและการบริหารงาน มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน ได้แก่

1. นายอรรณพ จูจันทร์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย
2. นายจรัญ แจ่มณี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
3. นายสวง กองจักร
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

กลุ่มที่ 2 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย มีประสบการณ์ในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่

1. ดร.อนวัช อุ่นกอง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสันติคีรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. นายอำพล โทธรัฐ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโป่ง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. นำประเด็นเนื้อหาในแต่ละด้านเรียงลำดับคะแนนการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากน้อยไปหามาก มาสร้างเป็นกรอบประเด็นคำถาม เพื่อสัมภาษณ์
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างให้ครอบคลุมการศึกษาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 4 มิติ
3. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อพิจารณาแก้ไขเนื้อหาและจำนวนที่ใช้ในแบบสัมภาษณ์ว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่
4. ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งเพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหาร ตามคุณสมบัติที่ได้กำหนดไว้ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยนัดแนะ วัน เวลา สถานที่ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหาร เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์แบบลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ทำการบันทึกเสียงการสนทนา และบันทึกภาพ โดยทำการขออนุญาตผู้สัมภาษณ์ก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ คือ นำผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ทั้ง 4 มิติวิเคราะห์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัย

1. การรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามรายด้าน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย จำแนกตามรายด้าน

ข้อ	ทักษะการรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 320		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มิติที่ 1 การใช้ (Use)	4.08	0.42	มาก	3
2	มิติที่ 2 เข้าใจ (Understand)	4.10	0.44	มาก	1
3	มิติที่ 3 สร้าง (Create)	4.08	0.51	มาก	2
4	มิติที่ 4 เข้าถึง (Access)	4.06	0.61	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.08	0.36	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า การรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย โดยรวมทุกมิติอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มิติที่ 2 เข้าใจ (Understand) ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.44) รองลงมา มิติที่ 3 สร้าง (Create) ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.51) และมิติที่ 1 การใช้ (Use) ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ ส่วนมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มิติที่ 4 เข้าถึง (Access) ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.61)

2. แนวทางการรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย สามารถสรุปแนวทางการรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ได้ดังนี้

มิติที่ 4 การเข้าถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความรู้ในการพัฒนาการรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนให้มีการรับรู้ดิจิทัล เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ มีนโยบาย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าถึงเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาการศึกษา อีกทั้งมีการพัฒนานวัตกรรมทางด้านดิจิทัลที่ทันสมัย สถานศึกษาจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ควรมีหลักสูตรสถานศึกษา หรือกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและการพลเมืองดิจิทัล มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในทางจริยธรรม กฎหมายและสังคมให้เกิดความตระหนักในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่สร้างสรรค์และมีการพัฒนาศักยภาพตนเองอยู่เสมอ รวมถึงยังสามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ

มิติที่ 1 การใช้ หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีแนวทางในการพัฒนาการรับรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเป็นแนวทางในการพัฒนาสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา มีการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลควรมีการเรียนรู้หลากหลายช่องทาง มีการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลที่เหมาะสม

กับการเปลี่ยนแปลงปรับมุมมองและเปลี่ยนวิธีคิดอย่างเหมาะสม มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเกิดเป็นทักษะที่จำเป็นและสามารถนำไปเผยแพร่ต่อบุคคลอื่นได้ และผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเกี่ยวกับการรู้ดิจิทัลมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลเพื่อเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของทีมงานจนนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตภาพในการบริหารงานของสถานศึกษา มีการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลเพื่อส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือต่าง ๆ ทั้งทางด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เป็นสื่อในระบบเทคโนโลยีให้เกิดทักษะและความชำนาญในการจัดการเรียนการสอน มีการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอ มีการนำเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาทำให้การทำงานในด้านต่าง ๆ อย่างแม่นยำ ถูกต้อง และรวดเร็ว มีการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลในการสื่อสารนวัตกรรมดิจิทัลบนแพลตฟอร์มต่าง ๆ สามารถติดต่อสื่อสารแบบเห็นหน้าผ่านระบบออนไลน์ ใช้โปรแกรมดิจิทัลในการกำหนดรูปแบบการแสดงผลของการวิเคราะห์ข้อมูล มีคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดิจิทัลโดยสามารถรักษาความปลอดภัยให้กับข้อมูลของตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา [8] ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลของดิจิทัลเนทีฟ พบว่า ครูผู้สอนหรือสถาบันการศึกษายังเป็นแกนสำคัญในการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของเยาวชนในระบบการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนไป ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เพื่อให้ได้ความรู้หรือคำตอบ ซึ่งเกิดจากการสำรวจ ค้นคว้าหาข้อมูล การฝึกปฏิบัติ การทดลอง รวมถึงการเรียนรู้ผ่านสิ่งต่าง ๆ รอบตัวสื่อดิจิทัลทำให้เกิดโอกาสในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงและมีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งสารสนเทศและกลุ่มผู้เรียนด้วยกันเป็นการเรียนโดยการเรียนรู้จากการแก้ปัญหา (Problem based learning) และเรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by doing)

2. แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนให้มีการรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเล็งเห็นความสำคัญ มีนโยบาย ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล อีกทั้งมีการพัฒนานวัตกรรมทางด้านดิจิทัลที่ทันสมัย ต้องมีการปรับตัวและนำเอาเทคโนโลยีมาใช้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างถูกต้อง แม่นยำรวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล ควรเปิดใจและเปิดรับการเปลี่ยนแปลงของการนำเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสาร ให้เกิดเป็นทักษะการใช้เทคโนโลยีที่ทันต่อสถานการณ์ มีการวางแผนในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของครูและนักเรียน มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการประชุมชี้แจงและมีการสนับสนุนการสร้างแพลตฟอร์มต่าง ๆ ในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ฝ่ายอย่างชัดเจน มีการสำรวจความต้องการและความจำเป็นของครูและนักเรียน ควรมีหลักสูตรสถานศึกษาหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลและการเป็นพลเมืองดิจิทัล ควรมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้ตนเอง ครูและนักเรียนได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวัฒน์ [4] ที่ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า 1) สภาพปัจจุบัน

การรู้ดิจิทัลของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 4.13, S.D. = 0.79) และสภาพที่พึงประสงค์การรู้ดิจิทัลของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.74) 2) ความต้องการจำเป็นของพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู ตามการจัดลำดับมากที่สุด ได้แก่ (1) ด้านการใช้ (2) ด้านการสร้างสรรค์ (3) ด้านจริยธรรม (4) ด้านความเข้าใจ (5) ด้านการเข้าถึง และ (6) ด้านการสื่อสาร ตามลำดับ 3) แนวทางการพัฒนาการรู้ดิจิทัลสำหรับครู ได้แก่ (1) ด้านการใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพ (2) ด้านการสร้างสรรค์ กระตุ้นการสร้างเจตคติการพัฒนาสื่อการสอนบนแพลตฟอร์มที่หลากหลาย (3) ด้านจริยธรรม การให้ความรู้ทางพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์และการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย (4) ด้านความเข้าใจ ส่งเสริมความเข้าใจที่เหมาะสมกับผู้เรียนอย่างมีวิจารณญาณ (5) ด้านการเข้าถึง สนับสนุนอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีให้มีความพร้อมอยู่เสมอ และ (6) ด้านการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

1. มิติการใช้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการกับผู้รู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลเพื่อให้เกิดเป็นทักษะที่สามารถนำไปบริหารจัดการในสถานศึกษาให้มีความพร้อมเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2. มิติการเข้าใจ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ชอบฟังเพื่อน ๆ คุยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมรับการเปลี่ยนแปลง ปรับมุมมอง เปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ โดยการซักถาม พูดคุย กับบุคคลอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลให้มากยิ่งขึ้น

3. มิติการสร้าง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมองผลประโยชน์ของสถานศึกษาเป็นหลัก ส่งเสริม และสนับสนุนทักษะการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลของครูและนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นยกระดับศักยภาพของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. มิติการเข้าถึง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างมืออาชีพ เป็นมิติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นเห็นความต้องการและมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบาย เปิดโลกทัศน์ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสื่อวัตกรรมการดิจิทัลให้กับครูและนักเรียนได้อย่างมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาตัวชี้วัดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

2. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนา การบริหารงานสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวลัย อุ่นกอง อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ซึ่งปรากฏนามในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษาของเครื่องมือ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์เจ้าของตำราทุกท่านที่ได้นำมาอ้างอิง

ขอขอบคุณผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ผู้มีพระคุณประกอบด้วย บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นพื้นฐานให้ผู้วิจัยได้ทำงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจนสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

1. Sheninger EC. Digital Leadership: changing paradigms for changing times. United State of America: Corwin; 2014.
2. Ministry of Education. Policy and focus of the Ministry of Education, fiscal year 2022 [Internet]. 2022 [cited 2022 June 16]. Available from: <https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/11/จุดเน้น2565.pdf>. Thai.
3. Sukanya C. School Management in The Digital Age. 2nd ed. Bangkok: Chulalongkorn University; 2019. Thai.
4. Chanthana S. Leadership. 3rd ed. Bangkok: Triple Group Co., Ltd.; 2016. Thai.
5. The Secondary Educational Service Area Office Chiang Rai. Fiscal Year 2021 Government Performance Report, Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office. Chiang Rai: Chiang Rai Secondary Educational Service Area Office; 2022. Thai.
6. Krejcie RV, Morgan DW. Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement. 1970; 30(3): 607-610.
7. Boonchom S. Principles of Preliminary Research. 9th ed. Bangkok: Suwiriyasart; 2011. Thai.
8. Cronbach LJ. Essential of Psychological Testing. New York: Harper and Row Publishers; 1974.